

LEDARE

Det händer mycket nu på insolvensrättens område och inte minst i världen som har drabbats av en pandemi av sällan skådat slag. Pandemin har ställt det mesta på sin spets. I Sverige ökade antalet ansökningar om företagsrekonstruktion och konkurs lavinartat under våren för att nu under hösten nästan helt avta. Under förra kvartalet hade vi 20 % färre konkurser än vad vi hade under 2019.

På grund av pandemin finns det en stor risk att företag slås ut när verksamheten helt avstannar.

Vi föreslog därför att det borde införas regler om moratorium på flera områden i syfte att skydda de små och medelstora företagen. Vi föreslog att tidsfristerna för det s.k. personliga ställföreträdaransvaret för skatter borde förlängas. Vi föreslog även att tidsfristen i kapitalbristreglerna i aktiebolagslagen skulle förlängas från 8 till 12 månader. Bestämmelser med motsvarande innehåll infördes i såväl England som i Tyskland för att underlätta för företagen under den pågående pandemin.

Vi föreslog också att tiden för inlämning av årsredovisningar till Bolagsverket borde förlängas. Det kan ju finnas flera orsaker till att årsredovisningen under pandemin inte kan lämnas in i tid. En till bolagsverket försenad årsredovisning föranleder vanligen ett ansvar för bokföringsbrott av normalgraden.

En annan viktig åtgärd skulle vara att förbjuda s.k. ipso facto-klausuler, dvs. hävningsklausuler som tillåter ena parten att häva ett avtal på grund av inträffad insolvens eller andra ekonomiska svårigheter hos den andra parten. Ett sådant förbud skulle förhindra att viktiga samarbetspartners drar sig ur avtal som är nödvändiga för den fortsatta driften. Ett sådant förbud finns redan i EU:s rekonstruktion- och insolvensdirektiv. Det är vanligt förekommande att banker och andra kreditinstitut åberopar just ipso-facto klausuler för att säga upp krediterna vid befarat eller inträffat dröjsmål med betalning. Detta torde skada företagen på ett osunt sätt under den rådande pandemin.

Det händer mycket på insolvensrättens område på nationell nivå. För det första pågår det en utredning om hur insolvensdirektivet ska implementeras i svensk rätt. Utredningen ska redovisa sina förslag i slutet av februari 2021. För det andra kom det en utredning Ds 2019:31 benämnd konkursförfarandet till Akademien för insolvensrätt som handlar om att modernisera vårt nuvarande konkursförfarande. Utredningen innehåller flera förslag som Akademien för insolvensrätt liksom flera andra remissinstanser starkt ifrågasätter i remissvaret. Utöver det så kom SOU 2020:60 om ställföreträdaransvar för skatter. Utredningen föreslår bl.a. att de subjektiva rekvisiten ska kompletteras med en föreskrift om vad som särskilt ska beaktas vid bedömningen av om företrädaren varit grovt oaktsam. Det föreslås också att den nuvarande regeln om befrielse från betalningsskyldighet får en ny utformning med ett delvis utökat tillämpningsområde. Slutligen föreslås att en företrädare efter ansökan ska, om inte särskilda skäl talar emot det, beviljas ett rådrum på två månader då företrädaren inte riskerar personligt betalningsansvar.

Under hösten anordnar Akademien för insolvensrätt en tvärvetenskaplig halvdagskonferens med temat Värdering av tillgångar i olika kontexter den 14 december 13.15–16.30 i Zoom. Inbjudan finns att tillgå i denna tidskrift. Alla är välkomna men föränmälan krävs. I såväl lagen om företagsrekonstruktion som i konkurslagen saknas det bestämmelser om hur och när värdering ska ske.

Det är därför viktigt att dessa värderingsfrågor blir föremål för diskussion.

Ni är alla Välkomna!

Marie Karlsson-Tuula
Ansvarig utgivare